

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΕΛΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΑΛΙΑΝΟΥ
ΝΑΥΣΙΚΑ ΤΣΑΟΥΣΗ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΛΕΣΗΣ

Μετά την επιστροφή του στην Αθήνα (1917) ο Βενιζέλος μεθόδευσε την επαναφορά στην «κοινοβουλευτική ενέργεια» της Βουλής που είχε προκύψει από τις εκλογές του Μαΐου του 1915, η οποία είχε διαλυθεί από τον Κωνσταντίνο. Η ενέργεια αυτή του Βενιζέλου προκάλεσε αντιδράσεις σχετικά με τη νομιμότητά της. Έτσι η Βουλή αυτή, οποία «αναστήθηκε» μετά από δύο χρόνια, έμεινε στην Ιστορία ως «Η Βουλή των Λαζάρων».

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1912-1917),
Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ

Με βάση τα κείμενα που σας δόθηκαν αλλά και τις ιστορικές σας γνώσεις να εκθέσετε την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα κατά τα έτη 1912-1917 και παράλληλα να αναφερθείτε στις κοινωνικές επιπτώσεις που προκάλεσε ο Εθνικός Διχασμός έως και το 1920.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Στό μεταξύ διάφοροι άλλοι παράγοντες επιδρούν στη γοργή εξέλιξη των γεγονότων: ή εφεκτική, ασταθής ή και αδέξια στάση των αλληπάλληλων ελληνικών κυβερνήσεων της Αθήνας και του βασιλιά Κωνσταντίνου απέναντι της Entente (=Αντάντ), ή γερμανοφιλία ορισμένων Ελλήνων πολιτικών και στρατιωτικών, άλλα και οι συνεχείς άστοχες ενέργειες και επεμβάσεις των πρέσβων της Entente και άλλων διπλωματών ή πολιτικών και στρατιωτικών, ιδίως Γάλλων, δημιούργησαν μια έξαψη των πνευμάτων στην Αθήνα, ή οποία οδήγησε στη σύγκρουση αγγλογαλλικών αημάτων με ελληνικά στρατεύματα (ενισχυμένα με φανατικούς αντιβενιζελικούς πολίτες) στο Ζάππειο, στο Θησείο και σε άλλα σημεία (στις 18 και 19 Νοεμβρίου 1916).

Τα γεγονότα αυτά προκαλούν τον αναβρασμό των προσκειμένων προς τον βασιλιά Κωνσταντίνο και τις διώξεις, συλλήψεις και φυλακίσεις πολιτών, αντίθετων φρονημάτων, και τον διασυρμό ευυπόληπτων ανδρών. Από το αλόγιστο αυτό πάθος παρασύρεται και ο ίδιος ο αρχιεπίσκοπος, μητροπολίτης Αθηνών Θεόκλητος, ο οποίος [...] οξύνει περισσότερο τα πράγματα με τη ρίψη του λίθου αναθέματος εναντίον του Βενιζέλου στις 13/25 Δεκεμβρίου στο Πεδίον του Άρεως. [...]

Τα αιματηρά γεγονότα του Ζαππείου, καθώς και οι συνεχιζόμενες μυστικές συνεννοήσεις της ελληνικής αυλής με τη Γερμανία, και η ανάγκη να στρατολογηθούν περισσότερες ελληνικές δυνάμεις υπό τον Βενιζέλο παρακινούν τον νέο πρωθυπουργό της Γαλλίας Αι. Ribot (πού διαδέχεται τον Αι. Briant), καθώς και τους πρωθυπουργούς των δύο άλλων δυνάμεων, ν' ακολουθήσουν πιο δραστήρια πολιτική απέναντι του νότιου ελληνικού κράτους: στις 29 Μαΐου /11 Ιουνίου 1917 αποβιβάζεται γαλλικός στρατός στην Αθήνα και εξαναγκάζει τον Κωνσταντίνο να παραιτηθεί, να παραχωρήσει τον θρόνο του στον δευτερότοκο γιο του Αλέξανδρο και να φύγει από την Ελλάδα μέσα σε συγκινητικές πραγματικά εκδηλώσεις του λαού.

Οι Έλληνες ενώνονται και πάλι, αλλά ύστερ' από μια λαίλαπα πού είχε αφήσει σοβαρές συνέπειες, γιατί μονιμοποίησε τη διαίρεση του λαού σε δυο παρατάξεις, στους βενιζελικούς και στους αντιβενιζελικούς. Στη Νότια Ελλάδα ο βασιλιάς κερδίζει σε δημοτικότητα, ενώ ο Βενιζέλος χάνει, επειδή φανερά στηρίζεται στις ξιφολόγχες της Entente.

(Απόστολος Βακαλόπουλος, «νέα ελληνική ιστορία 1204-1985», εκδ. ΒΑΝΙΑΣ, Θεσ/κη 1988, σελ. 357-358)

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

Νέα επεισόδια ήρθαν τότε να επιβαρύνουν την ήδη ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα,

Η Κατερίνη ήταν, ουσιαστικά, ο ακραίος σταθμός στα βόρεια όρια του κράτους των Αθηνών. Οι κωνσταντινικοί είχαν εγκαταστήσει εκεί πράκτορες τους που παρακινούσαν τους ευζώνους της Αμύνης στη Βέροια να λιποτακτούν. Η δολοφονία ενός αμυνίτη υπαξιωματικού στη δημοσιά Αικατερίνης-Βέροιας έδωσε στην Προσωρινή Κυβέρνηση την αφορμή. Διακόσιοι Κρητικοί στρατιώτες μ' επικεφαλής τον λοχαγό Νικόλαο Πλαστήρα πέρασαν στις 16/29 Οκτωβρίου (1916) τον Αλιάκμονα και κατέλαβαν την πόλη. Έγιναν συγκρούσεις. «Έσχον 4-5 φονευθέντας και διπλάσιους τραυματίας, εμού δέ εφονεύθη ο ίππος», αφηγήθηκε πολλά χρόνια αργότερα ο στρατηγός πια Πλαστήρας.

(Α. Κοτζιάς, «Τα φοβερά ντοκουμέντα: Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ – Βενιζέλος και Κωνσταντίνος», εκδόσεις Φυτράκης, σελ. 76-77)

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ'

Τώρα ήρχισαν να δικαιολογούνται και οι φόννοι με το ίδιο πρόσχημα. Εισ τον Πειραιά προχθές ένας καπνοπώλης εφόνησε ένα πελάτην του δια μίαν πεντάραν, πού ηύξησαν τα πακέτα του καπνού. Ο καπνοπώλης έσυρε το περιστροφον και εξάπλωσεν κατά γης τον πελάτην. Όταν εκλήθη εις απολογίαν δια τον φόνον, ο κατηγορούμενος εδήλωσεν ότι εφόνησε τον πελάτην του, διότι ούτος... «ύβρισε τον Βασιλέα!»

Εφημερίδα Πατρίς 3 Αυγούστου 1916
(ό.π, σελ. 195)

(από το σχολικό βιβλίο να αξιοποιηθούν τα σχετικά με τον Εθνικό Διχασμό χωρία)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ήδη από το 1912, μετά τη σαρωτική νίκη του στις εκλογές, ο Βενιζέλος ήταν κυρίαρχος του πολιτικού παιχνιδιού, χωρίς ουσιαστική κοινοβουλευτική αντιπολίτευση. Το 1913, τον βασιλιά Γεώργιο Α' διαδέχθηκε στο θρόνο ο Κωνσταντίνος, στον οποίο ο Βενιζέλος, ένα χρόνο νωρίτερα, παραχώρησε το αξίωμα του αρχιστράτηγου. Μέχρι το 1915 οι δύο ισχυρές προσωπικότητες δεν ήρθαν σε σύγκρουση.

www.poukamisas.gr

Κάνουμε πράξη την τέχνη της διδασκαλίας

Η διδασκαλία είναι τέχνη, μια τέχνη υψηλή. Η σωστή εφαρμογή της απαιτεί τη δημιουργία των κατάλληλων γι' αυτόν το σκοπό συνθηκών.

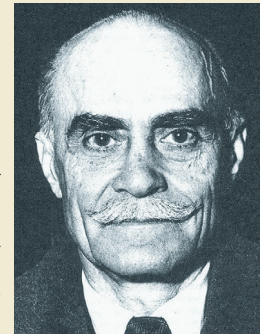
Έτσι, η διδασκαλία στα Φροντιστήρια Πουκαμισάς πραγματοποιείται γύρω από ένα οβάλ τραπέζι, ώστε όλοι, καθηγητές και μαθητές, να αισθάνονται και να λειτουργούν ως μία ομάδα με κοινό στόχο και όραμα, οπότε και το διδακτικό αντικείμενο είναι εύληπτο και η ατμόσφαιρα διατηρείται "ζωντανή".

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ
(1883-1953)

Είναι ο Καρδισιώτης στρατιωτικός και πολιτικός, που σημάδεψε όσο λίγοι την ταραχώδη περίοδο της νεότερης ελληνικής ιστορίας κατά τα χρόνια του μεσοπολέμου και της μετεμφυλιακής κατάστασης. Στα πεδία των μαχών διακρίθηκε για τη γενναϊότητα και τις ηγετικές του ικανότητες, ιδιαίτερα στα γεγονότα του 1922 όταν πρωταγωνίστησε στην ανατροπή του βασιλιά και στην ανακήρυξη της πρώτης αβασίλευτης δημοκρατίας στη νεότερη Ελλάδα με τον ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη αρχικά ως αντιβασιλέα και κατόπιν ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Στην πολιτική σκηνή ο Πλαστήρας δραστηριοποιήθηκε πιο ενεργά μετά την Κατοχή, οπότε ίδρυσε το κεντρώο κόμμα ΕΠΕΚ. Νωρίτερα διετέλεσε για πρώτη φορά πρωθυπουργός όταν με εντολή των Άγγλων και μετά τα «Δεκεμβριανά» αντικατέστησε τον Γ. Παπανδρέου (3 Ιανουαρίου-8 Απριλίου 1945). Επί της βραχείας αυτής θητείας πραγματοποιήθηκε η συμφωνία της Βάρκιζας με την ηγεσία του ΚΚΕ. Δεύτερη θητεία πρωθυπουργού ανέλαβε από τον Απρίλη έως τον Αύγουστο του 1950 σχηματίζοντας σε συμμαχία με τον Γ. Παπανδρέου και υποσχόμενος αμνηστειση την πρώτη μετεμφυλιακή κυβέρνηση. Η τρίτη και τελευταία πρωθυπουργική θητεία του κράτησε από τις 27 Οκτωβρίου 1950 έως τις 11 Οκτωβρίου 1952 σε συμμαχία και πάλι με τον Γ. Παπανδρέου και τον Σοφ. Βενιζέλο. Συνθήματά του και τότε η ειρήνευση του τόπου με τερματισμό των διώξεων. Ωστόσο η περίοδος αυτή σηματοδότησε από την αδυναμία του να αποτρέψει την εκτέλεση του καταδικασμένου σε θάνατο στελέχους του ΚΚΕ Νίκου Μπελογιάννη καθώς και άλλων μελών του κόμματος, παρά τη διεθνή κατακραυγή και τις πολλές και ευσυνειδήτες προσπάθειες που έκανε...

Με αφορμή όμως τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο (1914), εκφράστηκαν διαφορετικές απόψεις ως προς σκοπιμότητα ή μη της συμμετοχής της Ελλάδας στον πόλεμο. Οι Φιλελεύθεροι τάσσονταν υπέρ της συμμετοχής στο πλευρό της Αντάντ, επειδή προσδοκούσαν ότι με αυτόν τον τρόπο η Ελλάδα θα είχε εδαφικά οφέλη. Ο βασιλιάς και το Γενικό Επιτελείο είχαν διαφορετική εκτίμηση. Θεωρούσαν ανεύθυνη τη θέση των Φιλελευθέρων, εκτιμώντας ότι η έκβαση του πολέμου ήταν αβέβαιη και θα μπορούσαν να νικήσουν οι Κεντρικές Δυνάμεις. Δεδομένης της κυριαρχίας της Αγγλίας στην ανατολική Μεσόγειο, και παρόλο τους δεσμούς του με τη Γερμανία, ο Κωνσταντίνος δεν μπορούσε να ζητήσει συμμετοχή στον πόλεμο στο πλευρό των Κεντρικών Δυνάμεων, γι' αυτό έλαβε θέση υπέρ της ουδετερότητας της Ελλάδας. Η εμμονή του Κωνσταντίνου στη θέση αυτή, τον οδήγησε να δράσει με τρόπο που υπέσκαπτε τα θεμέλια του πολιτικού συστήματος. Ο βασιλιάς, χωρίς να στερείται πατριωτικών κινήτρων ανέπτυξε μυστική διπλωματία εν αγνοία της κυβέρνησης, καταφεύγοντας ακόμα και σε παράνομα μέσα (π.χ. παράδοση απόρρητων διπλωματικών εγγράφων στους Γερμανούς).

Η σύγκρουσή του με το Βενιζέλο, ο Διχασμός, όπως ονομάστηκε, η άσκοπη και δαπανηρή επιστράτευση του 1915, η δημιουργία της κυβέρνησης της Εθνικής Άμυνας στη Θεσσαλονίκη και η διάσπαση της χώρας σε δύο ουσιαστικά κράτη, ο συμμαχικός αποκλεισμός και οι συγκρούσεις, είχαν οπωσδήποτε μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό κόστος και υπονόμισαν πολλά από τα κεκτημένα της προηγούμενης περιόδου.

Συγκεκριμένα ο βασιλιάς προκάλεσε το 1915 δύο φορές την παραίτηση της κυβέρνησης. Στις εκλογές που προκηρύχθηκαν μετά τη δεύτερη παραίτηση του Βενιζέλου δεν συμμετείχαν οι Φιλελεύθεροι, καθώς θεωρούσαν την ενέργεια του βασιλιά ως παραβίαση του συντάγματος. Εκδηλώσεις βίας και φανατισμού δημιούργησαν χάσμα ανάμεσα στις δύο παρατάξεις και κυριάρχησε το μίσος. Όποιος ήταν κατά του πολέμου, κινούσε αμέσως την υποψία στους Βενιζελικούς ότι ήταν κατά της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, κατά των εθνικών συμφερόντων. Οι Αντιβενιζελικοί έβλεπαν στο πρόσωπο των Βενιζελικών βίαιους πράκτορες της Αντάντ, που μάχονταν τον βασιλιά, κατέστρεφαν την ενότητα του έθνους και έθεταν σε κίνδυνο το κράτος. Τα δύο κόμματα διέφεραν όλο και λιγότερο μεταξύ τους στην πολιτική πρακτική και την προπαγάνδα, παράλληλα όμως όλο και περισσότερο ενισχυόταν ο διπολισμός. Στα μέσα του 1916 το Κοινοβούλιο χάθηκε ουσιαστικά από το προσκήνιο. Το κλίμα της εποχής επέτρεψε να συμμετάσχουν στη διαμάχη και στρατιωτικοί, οι οποίοι δημιούργησαν δύο οργανώσεις αντίθετες μεταξύ τους, ανάλογα με το αν τα συμφέροντα κάθε ομάδας εξυπηρετούνταν από τον πόλεμο ή την ουδετερότητα. Στις 26 Σεπτεμβρίου ο Βενιζέλος συγκρότησε δική του κυβέρνηση στη Θεσσαλονίκη.

Οι συγκρούσεις πήραν σταδιακά διαστάσεις εμφυλίου πολέμου με απρόβλεπτες –και συχνά τραγικές– καταλήξεις. Η εφημερίδα «Πατρίς» σε άρθρο της 3ης Αυγούστου 1916 (Κείμενο Γ') αναφέρεται σε συγκεκριμένο περιστατικό καπνοπώλη που δολοφόνησε εν ψυχρώ πελάτη του, ο οποίος, εξαιτίας της αύξησης στο πακέτο του καπνού, «ύβρισε τον Βασιλέα!». Από την άλλη η δολοφονία βενιζελικού υπαξιωματικού σε σημείο του οδικού κόμβου Κατερίνης-Βέροιας (Κείμενο Β') οδήγησε στην κατάληψη της Κατερίνης από τον λοχαγό Πλαστήρα με σώμα διακοσίων Κρητικών. Στην αιματηρή σύρραξη που ακολούθησε υπήρχαν νεκροί και τραυματίες, όμως ο Πλαστήρας, όπως φαίνεται στο απόσπασμα από το βιβλίο του Α. Κοτζιά, «Τα φοβερά ντοκουμέντα», περισσότερο φαίνεται να στενοχωριέται για το γεγονός της απώλειας του ίππου του!

Η όλη αυτή ζοφερή κατάσταση, όπως αναδεικνύεται από τα παραπάνω ενδεικτικά περιστατικά επέτεινε την κοινωνική αναρχία και όξυνε τα μίσση του διχασμού. Από την άλλη –και σε επίπεδο άσκησης της πολιτικής– ή «εφεκτική, ασταθής ή και αδέξια στάση» των κωνσταντινικών κυβερνήσεων σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, ή «γερμανοφιλία» ορισμένων Ελλήνων πολιτικών και στρατιωτικών, αλλά και η στάση των πρέσβων και άλλων διπλωματών ή πολιτικών και στρατιωτικών της Entente, ιδίως Γάλλων, δημιούργησαν μια έξαψη των πνευμάτων. Στα περίφημα «Νοεμβριανά» αγγλογαλλικά αγήματα αποβιβάστηκαν στον Πειραιά και κινήθηκαν προς την Αθήνα. Ελληνικά στρατιωτικά τμήματα, τα οποία ενισχύθηκαν με πολίτες φανατικά αντιβενιζελικούς, προσπάθησαν να ανακόψουν την πορεία τους, με αποτέλεσμα να προκληθούν συγκρούσεις στο Ζάππειο, στο Θησείο και σε άλλα σημεία (18 και 19 Νοεμβρίου 1916).

Τα γεγονότα αυτά προκάλεσαν την αντίδραση των προσκειμένων προς τον βασιλιά Κωνσταντίνο και τις διώξεις, συλλήψεις και φυλακίσεις πολιτών, αντίθετων φρονημάτων, και τον διασυρμό ευυπόληπτων ανδρών. Η κατάσταση οδήγηθηκε στα άκρα. Ακόμη και η εκκλησία δεν έμεινε έξω από την εμφύλιο διχασμό. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται από τον Απ. Βακαλόπουλο, ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Θεόκλητος χοροστάτησε στη «ρίψη του λίθου αναθέματος εναντίον του Βενιζέλου στις 13/25 Δεκεμβρίου στο Πεδίον του Άρεως». Κι ενώ οι Αντιβενιζελικοί ασκούσαν στην Αθήνα τρομοκρατία στους αντιπάλους τους, ο Βενιζέλος κήρυξε έκπρωτο το βασιλιά, ο οποίος υπό την πίεση της Αντάντ εγκατέλειψε το θρόνο και τη χώρα (29 Μαΐου / 11 Ιουνίου 1917), μέσα σε «συγκινητικές πραγματικά εκδηλώσεις του λαού» (Κείμενο Α'), αφήνοντας στο θρόνο στον δευτερότοκο του γιο, τον Αλέξανδρο. Οι Φιλελεύθεροι ανέλαβαν στην Αθήνα τη διακυβέρνηση και κήρυξαν τη χώρα σε κατάσταση πολιορκίας. Ο εθνικός διχασμός εξαπλώθηκε στο στράτευμα, καθώς ευνοήθηκαν οι αξιωματικοί της οργάνωσης «Εθνική Άμυνα» εις βάρος άλλων. Με την επέμβαση των Συμμάχων, το 1917 η χώρα ενοποιήθηκε υπό τον Βενιζέλο, γεγονός που μονιμοποίησε τη διαίρεση του λαού σε δυο παρατάξεις, στους βενιζελικούς και στους αντιβενιζελικούς. Διάχυτη υπήρξε η αίσθηση ότι ο Βενιζέλος είχε καταλάβει την εξουσία με τις «εξυφολόγες της Entente», ενώ παράλληλα ενισχύθηκε η δημοτικότητα του βασιλιά. Για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση πολιορκίας και παρά την πίεση που ασκούσαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, η κυβέρνηση Βενιζέλου παρέτεινε τη θητεία της Βουλής. Με τον τρόπο αυτό κυβέρνησε τη χώρα ως το 1920, οπότε και προκήρυξε εκλογές, τις οποίες και έχασε.

www.poukamisas.gr

**συνδυάζουμε
τη δομή και την
οργάνωση
με την ποιότητα**

Τα Φροντιστήρια Πουκαμισάς είναι μια από τις ελάχιστες επιχειρήσεις που διαθέτει **Σύστημα Ποιότητας EN ISO 9001:2000** όχι μόνο για την παροχή, αλλά κυρίως για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών υπηρεσιών με την πιστοποίηση του διεθνούς φορέα LLOYD'S Register, που δίνεται μόνο σε επιχειρήσεις που διακρίνονται για τις υψηλότερες προδιαγραφές δομής και οργάνωσής τους. Φυσικό επακόλουθο είναι η εξασφάλιση της καλύτερης ποιότητας στην παροχή αυτών ακριβώς των υπηρεσιών.

 **φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ**